Neljapäev, 13. veebruar 2020

P9_TA(2020)0037

Lapstööjõu kasutamine Madagaskari kaevandustes

Euroopa Parlamendi 13. veebruari 2020. aasta resolutsioon lapstööjõu kasutamise kohta Madagaskari kaevandustes (2020/2552(RSP))

(2021/C 294/08)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Madagaskari kohta, eriti 9. juuni 2011. aasta ([1]) ja 16. novembri 2017. aasta ([2]) resolutsiooni,

— võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) lapse õiguste konventsiooni,

— võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,

— võttes arvesse 1924. aastal koostatud Genfi lapse õiguste deklaratsiooni ja selle vastuvõtmist ÜRO Peaassamblees 1959. aastal,

— võttes arvesse lapse õigusi käsitlevaid ELi suuniseid,

— võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 3, milles tunnistatakse selgesõnaliselt, et laste õiguste edendamine nii sise- kui ka välisasjades on üks ELi eesmärke,

— võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 6. juuni 1973. aasta konventsiooni nr 138 töölevõtmise vanuse alammäära kohta ja ILO 1. juuni 1999. aasta konventsiooni nr 182 lapsele sobimatu töö ja muu talle sobimatu tegevuse viivitamatu keelustamise kohta,

— võttes arvesse oma 16. märtsil 2017. aastal esimesel lugemisel vastu võetud seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse liidu süsteem konflikti- ja riskipiirkondadest pärit tina, tantaali, volframi ja nende maakide ning kulla vastutustundlike importijate tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse täitmist käsitleva enesesertifitseerimise jaoks ([3]) (konfliktimineraalide määrus),

— võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat (edaspidi „harta“),

— võttes arvesse Lapse Õiguste Komiteed,

— võttes arvesse nõukogu 20. juuni 2016. aasta järeldusi lapstööjõu kasutamise kohta,

— võttes arvesse ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 ja kestliku arengu eesmärke,

— võttes arvesse ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid: ÜRO 2011. aasta raamistiku „Kaitsta, austada ja heastada“ elluviimine,

— võttes arvesse oma 26. novembri 2019. aasta resolutsiooni laste õiguste kohta seoses ÜRO lapse õiguste konventsiooni 30. aastapäevaga ([4]),

— võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 25. juuli 2019. aasta resolutsiooni, milles kuulutatakse 2021. aasta rahvusvaheliseks lapstööjõu kasutamise kaotamise aastaks,

---

([1]) ELT C 380 E, 11.12.2012, lk 129.
([2]) ELT C 356, 4.10.2018, lk 58.
([3]) ELT C 263, 25.7.2018, lk 371.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0066.

Neljapäev, 13. veebruar 2020

— võttes arvesse nõukogu 10. detsembri 2019. aasta järeldusi, milles käsitletakse kestlikku Euroopat aastaks 2030 ([5]),

— võttes arvesse konflikti- ja riskipiirkondadest pärit mineraalide vastutustundlikke tarneahelaid käsitlevaid OECD hoolsuskohustuse suuniseid, sealhulgas kõiki nende lisasid ja täiendusi,

— võttes arvesse oma 5. juuli 2016. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi 2010. aasta soovituste rakendamise kohta seoses sotsiaalsete ja keskkonnastandardite, inimõiguste ja ettevõtja sotsiaalse vastutusega ([6]),

— võttes arvesse oma 12. septembri 2017. aasta resolutsiooni rahvusvahelise kaubanduse ja ELi kaubanduspoliitika mõju kohta ülemaailmsetele väärtusahelatele ([7]),

— võttes arvesse ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid (2011),

— võttes arvesse ÜRO majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste komitee (CESCR) üldist märkust nr 24 (2017) majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelisest paktist tulenevate riigi kohustuste kohta ettevõtlusvaldkonnas (E/C.12/GC/24),

— võttes arvesse UNICEFi välja töötatud laste õiguste ja ettevõtluspõhimõtteid,

— võttes arvesse nõukogu 12. mai 2016. aasta järeldusi ELi ja vastutustundlike ülemaailmsete väärtusahelate kohta,

— võttes arvesse oma 25. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni juriidilise isiku vastutuse kohta inimõiguste raskete rikkumiste puhul kolmandates riikides ([8]),

— võttes arvesse Terre des Hommes'i rahvusvahelise föderatsiooni 2019. aasta novembri aruannet lapstööjõu kasutamise kohta Madagaskari vilgukivisektoris ([9]),

— võttes arvesse Cotonou lepingu artiklit 26,

— võttes arvesse kodukorra artikli 144 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 4,

A. arvestades, et ÜRO lapse õiguste konventsiooni artiklis 32 on sätestatud: „Osalisriigid tunnustavad lapse õigust olla kaitstud majandusliku ekspluateerimise eest ja töö eest, mis on ilmselt ohtlik või segab hariduse omandamist või on kahjulik lapse tervisele, kehalisele, vaimsele, hingelisele, kõlbelisele ja sotsiaalsele arengule“;

B. arvestades, et ÜRO lapse õiguste konventsioon on üks enim ratifitseeritud rahvusvahelisi inimõigusi käsitlevaid lepinguid, mille on ratifitseerinud kõik Euroopa Liidu liikmesriigid ning milles on sätestatud selged õiguslikud kohustused edendada, kaitsta ja järgida oma jurisdiktsioonis iga lapse õigusi;

C. arvestades, et Euroopa Liit on võtnud kohustuse edendada ja kaitsta lapse õigusi oma sise- ja välistegevuses ning tegutseda kooskõlas rahvusvahelise õigusega, sealhulgas ÜRO lapse õiguste konventsiooni ja selle fakultatiivprotokollide sätetega ([10]);

D. arvestades, et hartas nõutakse, et kõigis ELi meetmetes tuleb esikohale seada lapse huvid, ja keelatakse kasutada laste tööjõudu, kehtestades töölevõtmise vanuse alammäära, mis ei tohi olla madalam kui iga, mil lõpeb koolikohustus, ning sätestatakse, et töölevõetud noorte töötingimused peavad olema eakohased ning noori tuleb kaitsta majandusliku ekspluateerimise ja töö eest, mis võiks kahjustada nende ohutust, tervist või kehalist, vaimset, kõlbelist või sotsiaalset arengut või takistada hariduse omandamist;

([5]) https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14835-2019-INIT/et/pdf
([6]) ELT C 101, 16.3.2018, lk 19.
([7]) ELT C 337, 20.9.2018, lk 33.
([8]) ELT C 215, 19.6.2018, lk 125.
([9]) https://www.terredeshommes.nl/sites/tdh/files/visual_select_file/tdh_mica_madagascar_rapport.pdf
([10]) Euroopa Liidu lepingu artikkel 3.

E. arvestades, et ÜRO lapse õiguste konventsiooni artikliga 12 ja harta artikliga 24 austatakse lapse õigust väljendada oma seisukohti ja õigust, et neid seisukohti võetakse lapsega seotud küsimustes vastavalt tema vanusele ja küpsusele arvesse;

F. arvestades, et EL on võtnud kohustuse rakendada ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 ja saavutada selle eesmärgid, sealhulgas kestliku arengu eesmärgi 8.7 „Võtta kohe tõhusaid meetmeid, et teha lõpp sunnitööle, kaasaegsele orjandusele ja inimkaubitsemisele, ning tagada lapstööjõu kasutamise kõige rängemate vormide, sealhulgas lapssõdurite värbamise ja kasutamise keelustamine ja väljajuurimine ning teha 2025. aastaks lõpp lapstööjõu kasutamisele mis tahes kujul“ ([11]);

G. arvestades, et kogu maailmas töötab ligikaudu 152 miljonit 5–17-aastast tüdrukut ja poissi ([12]) ning kõige suurem osa töötavatest lastest elab vähim arenenud riikides; arvestades, et kõige rohkem on lapstööjõu ohvreid Aafrikas, kus töötab 72,1 miljonit last, ning Aasias ja Vaikse ookeani piirkonnas, kus töötab 62,1 miljonit last; arvestades, et põllumajandus, teenused ja tööstus, sealhulgas kaevandamine, on kolm peamist sektorit, kus töötavad lapsed; arvestades, et kuigi lapstööjõu kasutamise vähendamisel on tehtud teatavaid edusamme, töötab ILO hinnangul praeguse vähenemistempo juures 2025. aastaks ikka veel 121 miljonit poissi ja tüdrukut;

H. arvestades, et Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 1999. aasta konventsiooni nr 182 (lapsele sobimatu töö ja muu talle sobimatu tegevuse viivitamatu keelustamise kohta) artikli 3 punktis d on sobimatu töö määratletud kui „töö, mis oma laadi või tingimuste tõttu on kahjulik lapse tervisele või kõlblusele või on talle muul põhjusel ohtlik“; arvestades, et Madagaskar on ratifitseerinud kõik tähtsamad rahvusvahelised lepingud lapstööjõu kasutamise kohta, sealhulgas lapse õiguste konventsiooni (ja selle kaks fakultatiivprotokolli), ILO konventsiooni nr 138 vanuse alammäära kohta ja ILO konventsiooni nr 182 lapsele sobimatu töö kohta; arvestades, et valitsus on koostanud riikliku tegevuskava, et võidelda lapstööjõu kasutamise vastu Madagaskaril, tehes muu hulgas koostööd rahvusvaheliste tööandjate ja töötajate organisatsioonidega; arvestades, et need võetud kohustused ja meetmed ei anna kohapeal tõhusaid tulemusi;

I. arvestades, et Rahvusvaheline Tööorganisatsioon märgib oma lapstööjõu määratluses, et kõiki laste tehtavaid töid ei tuleks liigitada laste tööks, mis tuleb ära kaotada; arvestades, et laste või noorukite osalemist sellise töö tegemises, mis ei mõjuta nende tervist ega isiklikku arengut ega takista hariduse omandamist, peetakse üldiselt positiivseks; arvestades, et Aafrika Liidu tegevuskavaga 2063 ja hiljuti allkirjastatud kümneaastase tegevuskavaga lapstööjõu, sunniviisilise töö, inimkaubanduse ja tänapäevase orjuse kaotamise kohta Aafrikas (2020–2030) kohustuvad Aafrika riigid kooskõlas ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärgiga 8.7 kaotama Aafrikas kõik lapstööjõu vormid;

J. arvestades, et lapsele sobimatu töö suurim kategooria on ohtlik laste töö – nimelt töötab paljudes sektorites, sh kaevandustes, ohtlikes tingimustes ligikaudu 73 miljonit 5–17-aastast last ([13]); arvestades, et 2018. aastal töötas 47 % kõigist Madagaskari 5–17-aastastest lastest lapstööjõuna ja nendest omakorda hinnanguliselt 86 000 lapstöölist kaevandussektoris ([14]); arvestades, et kaevandamine on laste jaoks kõige ohtlikum sektor, kus iga 100 000 5–17-aastase lapse kohta hukkub keskmiselt 32 last;

K. arvestades, et koolis mittekäivate laste arvu poolest on Madagaskar maailmas viiendal kohal ([15]); arvestades, et Madagaskaril kannatavad pooled alla viieaastastest lastest kängumise all ja ainult 13 % neist on juurdepääs elektrile ([16]); arvestades, et 74 % kogurahvastikust elab allpool riiklikku vaesuspiiri ja 80 % maapiirkondades ([17]); arvestades, et kolm neljandikku elanikkonnast elab vähem kui 1,90 USA dollariga päevas; arvestades, et UNICEFi andmetel on ainult 30 % Madagaskari lastest võimalus käia algkoolis; arvestades, et haridus on lapstööjõu kasutamise ennetamisel ja laste eemal hoidmisel tänavatelt, kus nad võivad sattuda inimkaubanduse ja ärakasutamise ohvriks, äärmiselt oluline;

([11]) Ühinenud Rahvaste Organisatsioon. 2015. Kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 „Muudame oma maailma“, ÜRO dokument A/RES/70/1. Vt: https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

([12]) ILO. 2017. Aruanne „Üldnäitajad laste töö kohta, tulemused ja suundumused 2012–2016“. https://www.ilo.org/global/publications/books/WCMS_575499/lang–en/index.htm

([13]) https://www.ilo.org/ipec/facts/WorstFormsofChildLabour/Hazardouschildlabour/lang–en/index.htm

([14]) INSTAT/UNICEF, Madagascar 2018, Travail des enfants, Multiple Indicator Cluster Surveys (MICS), PowerPoint presentation.

([15]) World Bank website, School Enrolment Primary, https://data.worldbank.org/indicator/SE.PRM.ENRR?locations=MG

([16]) World Bank website, Where We Work, Madagascar, ‘Overview’, https://www.worldbank.org/en/country/madagascar/overview

([17]) Ministère de l’Economie et du Plan, Rapport National sur le Développement Humain, RNDH nº6, 2018, https://bit.ly/2IWdx8o

Neljapäev, 13. veebruar 2020

L. arvestades, et Madagaskar oli 2017. aastal vilgukivi ekspordi poolest (6,5 miljoni USA dollari väärtuses) maailmas kolmandal kohal ning India, Hiina, Sri Lanka, Pakistani ja Brasiilia kõrval üks riike, kus oht, et laste õigusi rikutakse, on vilgukivi kaevandamisel kõige suurem;

M. arvestades, et vilgukivi tähendab mitme mineraali rühma, mida kasutatakse elektroonika- ja autotööstuses ning mida leidub paljudes toodetes alates värvidest kuni mullaomaduste parandajateni ja jumestustoodetest nutitelefonideni;

N. arvestades, et Madagaskari vilgukivisektoriga on seotud hinnanguliselt 11 000 last; arvestades, et enamik neist lastest töötab peamiselt kolmes lõunapoolses provintsis, nimelt Anosys, Androys ja Ihorombes, kus laste areng tervise, toitumise ja hariduslikust seisukohast ei ole piisav;

O. arvestades, et Madagaskari vilgukivitööstusega seotud lapsed töötavad karmides ja ohtlikes tingimustes, mis põhjustavad seljavalu, kaevanduses valitsevast kuumusest ja vee või hapniku nappusest tingitud peavalu, korduvatest sundliigutustest ja pikaajalisest raskuste kandmisest tingitud lihasvalu ning sagedasi köha- ja hingamisprobleeme, mis tulenevad kaevandustes ja nende ümbruskonnas ning töötlemiskeskustes leiduvatest väga peentest vilgutolmuosakestest, samuti seavad kaevanduste sisselangemine ja maalihked ohtu nende elu; arvestades, et Madagaskari ametivõimud ei suuda tagada paljudele kaevanduskogukondadele tervishoiu, hariduse ja puhta joogivee piisavat kättesaadavust;

P. arvestades, et lapstööjõu kasutamise algpõhjused on vaesus, ränne, sõda või keskkonnaseisundi halvenemine ja kliimamuutused, kvaliteetse hariduse kättesaamatus, inimväärsete töökohtade puudumine lapsevanematel ning sotsiaalkaitse ja ühiskondlike normide puudumine; arvestades, et lapstööjõu kasutamise vastu võitlemine nõuab seetõttu mitmemõõtmelist lähenemisviisi ja lapstööjõu kasutamise mustrite analüüsi konkreetses kontekstis;

Q. arvestades, et Madagaskar on ÜRO inimarengu indeksi lõpus, olles 189 riigi seas 161. kohal (2017), 57 % Madagaskari elanikkonnast elab mitmemõõtmelise vaesusnäitaja järgi suures mitmemõõtmelises vaesuses ning 2019. aasta märtsis kannatas toiduga kindlustamatuse all rängalt 1,3 miljonit Madagaskari elanikku ([18]); arvestades, et lapstööjõud on sümptom, mille on tekitanud mitu üksteist võimendavat algpõhjust –vaesus, ebavõrdsus ning põhiliste sotsiaalteenuste nappus või puudumine; arvestades, et seetõttu ei saa lapstööjõu kasutamist käsitleda isoleeritult;

R. arvestades, et Madagaskari vilgukivisektorit maksustatakse mitme keerulise korra alusel, kusjuures ekspordimaksud on suhteliselt madalad ega too kaevanduskogukondadele alati otsest kasu; arvestades, et välja on antud ainult umbes 40 ekspordiluba, mis viitab sellele, et valdav osa vilgukivi kaevandamisest toimub ebaseaduslikult ning reguleerimata ja ebakindlates käsitööonduslikes kohtades; arvestades, et ekspordi kasv koos tonnihinna märkimisväärse langusega on tööalase ärakasutamise ohtu suurendanud;

S. arvestades, et Euroopa Liidu demokraatia ja inimõiguste tegevuskava (2015–2019) eesmärk oli võidelda laste tööjõu kasutamise vastu, toetades ka partnerriike, et edendada, kaitsta ja realiseerida laste õigusi, keskendudes majanduslikele, sotsiaalsetele ja kultuurilistele õigustele, nagu õigus haridusele, tervisele ja toitumisele ja sotsiaalkaitsele, ning võitlusele lapsele sobimatu töövormide vastu, juhindudes alati lapse parimatest huvidest ([19]);

T. arvestades, et Lapse Õiguste Komitee tunnistab oma üldises märkuses 16, et kohustused ja vastutus austada laste õigusi ulatuvad praktikas kaugemale riigi ja riigi kontrolli all olevatest teenistustest ja institutsioonidest ning neid kohaldatakse ka erasektori osalejate ja ettevõtete suhtes, ning lisab, et kõik ettevõtted peavad täitma laste õiguste suhtes oma kohustusi ning riigid peavad tagama, et nad seda teeksid;

([18]) OCHA, Madagascar, Aperçu de la situation humanitaire, March-April 2019, https://tinyurl.com/y4z3zrbo

([19]) Euroopa Liidu Nõukogu. 2015. ELi demokraatia ja inimõiguste tegevuskava (2015–2019). Meede 15.b https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu_action_plan_on_human_rights_and_democracy_en_2.pdf

U. arvestades, et Euroopa Komisjoni presidendi Ursula von der Leyeni seisukoht on, et ELi kaubanduslepingutes peab lapstööjõu kasutamise suhtes valitsema nulltolerantsi poliitika ([20]), ning ta on palunud demokraatia- ja demograafiaküsimuste asepresidendi kandidaadil Dubravka Šuical töötada välja terviklik lapse õiguste strateegia ([21]);

V. arvestades, et EL on viimastel aastatel hakanud vastu võtma õigusakte, mis suurendavad ettevõtete vastutust, ja lisanud õigusaktidesse inimõigustega seotud hoolsuskohustuse elemente (nt konfliktimineraalide määrus ja muud kui finantsaruandlust käsitlev ELi direktiiv); arvestades, et liikmesriigid on hakanud vastu võtma sama eesmärki täitvaid riiklikke õigusakte, nagu Ühendkuningriigi seadus tänapäevase orjuse kohta, Prantsusmaa seadus hargmaiste ettevõtete hoolsuskohustuse kohta, Madalmaade seaduse eelnõu lapstööjõu kasutamise keeluga seotud hoolsuskohustuse kohta ning Saksamaa ja Itaalia riiklikud tegevuskavad ÜRO juhtpõhimõtete rakendamiseks; arvestades, et komisjon on teatanud oma kavatsusest uurida võimalusi kogu tarneahela läbipaistvuse suurendamiseks, sealhulgas kohustusliku hoolsuskohustuse aspektide osas;

W. arvestades, et Euroopa Parlament nõudis oma 2010. aasta resolutsioonis tungivalt, et komisjon kaaluks lapstööjõu kasutamise abil valmistatud toodete ELi importimise keelustamist, ning kordas oma 2016. aasta resolutsioonis esitatud nõudmist esitada tasakaalustatud ja realistlik õigusakti ettepanek, mis sisaldaks selliseid meetmeid nagu lapstööjõuvabade toodete märgistamine ja lapstööjõu kasutamise abil valmistatud toodete impordi keelustamine;

1. mõistab teravalt hukka lubamatu lapstööjõu kasutamise kõigis selle vormides;

2. on sügavalt mures lapstöötajate suure arvu pärast Madagaskari kaevandustes ja nende laste õiguste rikkumise pärast; tuletab Madagaskari ametivõimudele meelde nende kohustust kaitsta laste õigusi ning tagada laste turvalisus ja puutumatus;

3. väljendab heameelt asjaolu üle, et lapstööjõu kasutamise kaotamine on üks uue Euroopa Komisjoni prioriteetidest, ning palub komisjonil esitada üksikasjad selle kohta, kuidas ta kavatseb ELi poliitika, õigusaktide ja rahastamise, sealhulgas uute algatuste abil lapstööjõu kasutamise vastu võidelda;

4. väljendab heameelt uue komisjoni võetud kohustuse üle esitada uus terviklik lapse õiguste strateegia ning palub komisjonil tagada, et see strateegia aitaks võidelda lapstööjõu kasutamise algpõhjuste ja lapsele sobimatu töö vormide vastu; nõuab, et EL tagaks, et inimõiguste austamine, sealhulgas võitlus lapstööjõu kasutamise ja ärakasutamise vastu, jääks Madagaskariga peetava poliitilise dialoogi oluliseks elemendiks;

5. väljendab heameelt asjaolu üle, et Euroopa Liidu liikmesriigid rõhutasid vajadust kiirendada kõigi osalejate tegevust nii ELis kui ka mujal maailmas, et täita ÜRO tegevuskava 2030 visioon ja eesmärgid ([22]); kinnitab veel kord tungivat vajadust tegeleda tulemuslikult rahvusvaheliste korporatsioonide toime pandud inimõiguste rikkumistega; väljendab seetõttu heameelt selle üle, et käimas on läbirääkimised rahvusvahelisi korporatsioone ja inimõigusi käsitleva siduva ÜRO lepingu sõlmimiseks; kordab oma üleskutset komisjonile ja liikmesriikidele osaleda nendel läbirääkimistel konstruktiivselt, võtta aktiivne roll ja aidata kaasa konkreetsete ettepanekute väljatöötamisele, sealhulgas õiguskaitsevahendite kättesaadavuse valdkonnas; kutsub seetõttu liikmesriike üles volitama komisjoni läbirääkimistel aktiivselt osalema;

6. väljendab heameelt asjaolu üle, et EL on astunud mõningaid samme siduvate eeskirjade väljatöötamiseks ettevõtete hoolsuskohustuse valdkonnas teatavates sektorites (puit, konfliktimineraalid), kus on suur inimõiguste rikkumise oht; märgib, et ka mõned liikmesriigid on välja töötanud õigusakte, nagu Prantsusmaa seadus hargmaiste ettevõtjate hoolsuskohustuse kohta ja Madalmaade seadus lapstööjõu kasutamise keeluga seotud hoolsuskohustuse kohta; märgib, et ka EL on välja töötanud hoolsuskohustuse edendamise algatusi ning mitmes Euroopa Parlamendi resolutsioonis on nõutud, et EL koostaks asjaomases valdkonnas siduvad eeskirjad;

([20]) Euroopa Komisjoni presidendi kandidaat Ursula von der Leyen. Poliitilised suunised järgmisele Euroopa Komisjonile (2019–2024) – „Liit, mis seab kõrgemad sihid: Minu tegevuskava Euroopa jaoks“ . Vt: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_en.pdf

([21]) Euroopa Komisjoni ametisseastuv president Ursula von der Leyen. Missioonikiri demokraatia ja demograafia eest vastutavale asepresidendi kandidaadile Dubravka Šuicale. 10. september 2019. Vt: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/mission-letter-dubravka-suica_en.pdf

([22]) https://www.consilium.europa.eu/media/41693/se-st14835-en19.pdf

Neljapäev, 13. veebruar 2020

7. kutsub komisjoni ja ELi liikmesriike üles tegema tihedat koostööd eri sektoritega, et tagada eri tarneahelate tõhus järelevalve ja hoida ära lapstööjõu kasutamisega seotud toodete ja teenuste jõudmine ELi turule; kordab oma nõudmist ühtlustada ja tugevdada impordi- ja tarneahela kontrolli, sealhulgas tegutsedes siduva hoolsuskohustuse nimel ja rakendades OECD standardeid;

8. tuletab meelde, et kaevandamine on üks sektoritest, kus tööjõu õiguste kuritarvitamise oht on suurim; võtab teadmiseks, et konfliktimineraalide määrus jõustub 2021. aasta jaanuaris ning komisjon peab esitama selle rakendamise kohta Euroopa Parlamendile aruande 2023. aasta jaanuariks; on veendunud, et läbivaatamisel tuleks arvesse võtta määruse mõju kohapeal ja kaaluda võimalust lisada mineraale, näiteks vilgukivi;

9. nõuab, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid teeksid Madagaskariga koostööd, et toetada selliste õigusaktide, poliitika, eelarve ja tegevusprogrammide vastuvõtmist ja rakendamist, mis aitavad täielikult rakendada kõikide laste kõiki õigusi, sealhulgas lapstööliste õigusi, ning parandada kaevandussektori töötajate töötingimusi; kutsub ELi Madagaskari delegatsiooni üles jälgima ka edaspidi tähelepanelikult laste õiguste olukorda riigis;

10. rõhutab, et on oluline, et mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 kajastaks ELi võetud kohustust kaotada vaesus ja lastele sobimatu töö vormid ning likvideerida lapstööjõu kasutamine 2025. aastaks vastavalt kestliku arengu eesmärkidele, sealhulgas Madagaskaril ([23]), ÜRO tegevuskava 2030 raames ([24]); kutsub Madagaskari valitsust üles täielikult täitma oma kohustusi, mis tulenevad ILO konventsioonist nr 182 lapsele sobimatu töö kohta ja konventsioonist nr 138 töölevõetava isiku vanuse alammäära kohta, eelkõige suurendades rahalisi vahendeid, et jälgida ja kontrollida töö- ja elutingimusi kaevandamisel, ning üldisemalt tagades piisava juurdepääsu põhiharidusele, tervishoiule, kanalisatsioonile ja joogiveele; kutsub Madagaskari valitsust üles kaitsma laste õigusi ja edendama lapstööjõu kasutamise kaotamist;

11. nõuab tungivalt, et komisjon tõstataks Madagaskariga küsimuse Madagaskari kaevandusettevõtete kohta, kes kasutavad lapstööjõudu, veendumaks, et ühtegi osa nende toodangust ei impordita otseselt ega kaudselt ELi;

12. nõuab ELi ja Madagaskari ning teiste Ida- ja Lõuna-Aafrika partnerite vahelise majanduspartnerluslepingu reformimist, et lisada sellesse tugev peatükk „Kaubandus ja kestlik areng“, milles sätestatakse rahvusvaheliselt kokku lepitud töötaja õiguste standardite järgimine, sealhulgas võitlus lapstööjõu kasutamise vastu;

13. nõuab, et kõik ELi ja rahvusvahelised äriühingud järgiksid õiglase kaubanduse ning kaupade ja materjalide eetilise hankimise põhimõtteid;

14. soovitab tulevikus kohaldada naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi (NDICI) määrust lapstööjõu kaotamise kontekstis, sealhulgas sotsiaalse kaasatuse ja inimarengu valdkonnas, mis tagab, et EL investeerib haridusse, tervishoidu, toitumisse, sotsiaalkaitsesse ja lastekaitsesüsteemide üldisesse tugevdamisse;

15. nõuab tungivalt, et komisjon ja ELi eri delegatsioonid tagaksid sisulised konsultatsioonid kohalike ja rahvusvaheliste kodanikuühiskonna organisatsioonidega, et programmidest saadud tõendeid ja töötavate laste kogemusi võetaks arvesse NDICI programmitöö protsessis, sealhulgas Madagaskarit puudutavas programmitöö protsessis;

16. soovitab komisjonil jätkata ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete rakendamise toetamist, võidelda lapstööjõu kasutamise ja sunniviisilise töö tänapäevaste vormide vastu ning kaitsta inimõiguste kaitsjaid NDICI inimõiguste ja demokraatia valdkondliku programmi kaudu;

([23]) https://www.un.org/development/desa/dpad/least-developed-country-category-madagascar.html

([24]) Uus Euroopa arengukonsensus: „Meie maailm, meie väärikus, meie tulevik“, 2017. https://www.consilium.europa.eu/media/24011/european-consensus-for-development-st09459en17.pdf

17. nõuab, et EL kui peamine inimõiguste nimel tegutseja maailmas võtaks juhtrolli lapstööjõu kasutamise kaotamisel ning võtaks viivitamata tõhusaid meetmeid, et likvideerida 2025. aastaks lapstööjõu kasutamine kõigis selle vormides;

18. soovitab Euroopa välisteenistusel seada järgmises ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskavas esikohale laste õiguste kaitse ja edendamine ning lapstööjõu kasutamise kaotamine;

19. soovitab Euroopa välisteenistusel töötada järgmine ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava välja sisulises ja tõhusas koostöös kodanikuühiskonna organisatsioonide, sealhulgas lapse õiguste organisatsioonide ja laste endiga;

20. kutsub komisjoni üles tagama, et tulevane ELi Aafrika-strateegia juhinduks püüdlusest rakendada kestliku arengu eesmärke ja investeerida mitmesugustesse laste õigustesse, tagades samal ajal, et sellise strateegia keskmes on lapstööjõu kasutamise kaotamine; soovitab komisjonil seada laste õigused Cotonou lepingu järgses lepingus kesksele kohale;

21. kutsub komisjoni üles töötama välja tegevuskava 2030 tervikliku rakendusstrateegia ja seadma põhieesmärgiks lapstööjõu kasutamise kaotamise; rõhutab vajadust rakendada täielikult poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõtet, mis on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 208, ja integreerida laste õiguste kahjustamisest hoiduv lähenemisviis; rõhutab, et sel eesmärgil on oluline lisada võitlus sunniviisilise töö ja lapstööjõu kasutamise vastu kõikidesse ELi majanduspartnerluslepingutesse siduva ja jõustatava kestliku arengu peatüki abil, mis peab kajastama kõrgeimaid keskkonna- ja sotsiaalseid standardeid, eelkõige lapstööjõu osas, kooskõlas komisjoni presidendi von der Leyeni võetud kohustusega rakendada lapstööjõu kasutamise suhtes nulltolerantsi poliitikat;

22. tuletab meelde, et üks peamisi proovikivisid arengumaade jaoks on tõusta majanduse mitmekesistamise kaudu üleilmses väärtusahelas kõrgemale, milleks on vajalikud õiglased ja arengut soodustavad ülemaailmsed kaubanduseeskirjad; rõhutab sellega seoses, et EL ei tohiks vastu võtta kaubanduspoliitikat, mis keelab arengumaadel üldjuhul kehtestada majanduspartnerluslepingute raames tooraine ekspordimakse, kui see on kooskõlas WTO eeskirjadega; kutsub komisjoni üles WTOs aktiivselt tegutsema, et edendada üleilmsete väärtusahelate jätkusuutlikku haldamist käsitlevaid mitmepoolseid eeskirju, sealhulgas kohustuslikku tarneahelaga seotud hoolsuskohustust;

23. kutsub Madagaskarit üles integreerima noorte kaasamise oma riiklikesse arengukavadesse, võtma vastu mehhanismid noorte esindatuse suurendamiseks kõigil otsustustasanditel ning nägema ette konkreetsed ja piisavad eelarveeraldised programmidele, mis võimaldavad kõigil noortel saada alg-, kesk- ja kolmanda taseme haridust;

24. võtab teadmiseks Madagaskari kaevandamisseaduse käimasoleva läbivaatamise ja kutsub valitsust üles seadma prioriteediks oma rahvusvaheliste kohustuste täitmise, sealhulgas sotsiaalsete ja keskkonnastandardite, inimväärse töö ning inimõiguste ja laste õiguste järgimise valdkonnas, tuginedes olemasolevatele algatustele, nagu vilgukivi vastutustundliku kaevandamise algatus;

25. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, AKV-ELi ministrite nõukogule, ÜRO peasekretärile, Lõuna-Aafrika Arenguühendusele, Aafrika Liidu Komisjonile ja Madagaskari valitsusele.